

ZPRÁVY.

Persekuce. Je tomu právě deset let, co byl spolek československých právníků »Všehrd« v Praze rozpuštěn. Byl to bezmála poslední čin, kterým byl rozpuštěn český spolek a jest možno říci, že jím rakouská vláda velmi dobře korunovala svou persekuční práci. Nikdo by byl jistě nevymyslíl horší satiry na rakouské policejní orgány, než si sama pro sebe uchystala, když sáhla i na náš odborný spolek. Ale jestliže zesměšnila se takřka rozpadávající se moc sama vlastním činem, na druhé straně proti ní vystupuje v plné síle, s úplnou rozvahou a vědomím blízkých vážných událostí členstvo našeho spolku. Můžeme býti upravdě hrdi, že bylo to české právníctvo, jež svou mladou generací promluvílo jasně a neuhýbavě. Zvolení čestných členů, jež se zasloužili o celý národ, znovuzapsání v seznam čestných členů někdejšího příslušníka, který se zúčastnil odboje za hranicemi, spolu s vyloučením osoby, jejíž loajlnost nebyla sympatickou, tento čin valné hromady projednávající celý program svůj s důstojným klidem věcnými debatami byl také jasnou odpovědí vládnoucí moci, důrazným mementem, že tužby po státní samostatnosti nejsou jen obmezeny na určité vrstvy, nýbrž že jsou snahami celého národa, i jeho odborných tříd, zejména českého právníctva. Rozpuštění spolku a zapečetění místností stalo se 29. prosince, ale tím jen se utužil náš odboj. Bylo to přímo zaslepeností tehdejších vládních orgánů, myslily-li si, že tímto způsobem někoho zaleknou, zastaví v cestě pevně nastoupené. »Všehrd« nepřestal existovat, ba pracovalo se dále tím intenzivněji, jen pro policii vedena jiná firma. Vždyť prodávaly se a tiskly další publikace v t. zv. »Prodejně právnických přednášek«, vyšel i k padesátiletému jubileu »Památník«, byla konána slavnostní valná hromada, ovšem jako důvěrná schůze, na níž bylo skutečně důstojně vzpomenuť založení spolku, rozhodně odmítnuta milost se strany rakouské vlády, a když přišel radostný den 28. října 1918, stálo všechno členstvo »Všehrdu« ve službách vzkrášeného státu. Dny převratu, dny znovuzrození našeho státu staly se tak i znovuzrozením »Všehrdu«. Ale to jest již kapitola jiná, již vzpomene později. Než dnes, kdy vzpomínáme tohoto persekučního aktu, jenž se stal dobrou předehrou k slavnostnímu obnovení naší organizace nikoliv rukou utlačovatelů, nýbrž vlastní silou, jediné přání bylo by možno vyslovit: aby právě tak, jako ve chvíli persekuce všechno naše právníctvo ztotožnilo se s tužbami po samostatném státě, tak aby vždy českoslovenští právníci obětavě pracovali pro svou republiku. Úspěšný rozvoj státu bude i jejich vlastním úspěchem a nejlepším odměnou za veškeru námahu.

29. prosince 1927.

Ča.

Ochrana československého autora v SHS. V SHS. není dosud chráněno autorské právo cizích autorů, protože SHS. nepřistoupilo dosud k bernské konvenci a proto Německo vymohlo si v nové své obchodní

smlouvě klausuli, že se pro jeho příslušníky použije zásad této konvence. Čs. sdružení pro ochranu autorských práv podalo podle tohoto způsobu návrh ministerstvům zahraničí, školství, obchodu a věř. prací, aby při sjednávání nové obchodní smlouvy dostalo se ochrany také československým autorům. Ca.

Rozhodčí soudy pracovní v Portugalsku byly reorganisovány vládním nařízením z 28. září 1927. Tyto soudy mohou býti zřízeny pro každý soudní okres na žádost obcí, pokud rozsah místního obchodu a průmyslu toho vyžaduje. Jsou pak výlučně příslušny pro rozhodování sporů mezi zaměstnavateli a dělníky, jež se týkají mzdy, odškodného dle smluv, délky pracovní doby, sazeb odměn za rukodělné práce, a vůbec všech sporů plynoucích z neúplnosti neb nedostatků pracovních smluv. Mimo to jsou rozhodčí soudy pověřeny některými funkcemi správními, prováděti zákony a nařízení týkající se obchodu a průmyslu a vyšetřovati příčiny neshod mezi zaměstnavateli a dělníky. V čele rozhodčího soudu stojí předseda, který stejně jako jeho náměstek jest soudcem z povolání a jmenován vládou. Přisedící vysílají ve stejném počtu odborové organizace zaměstnanecké a zaměstnavatelské.

K. Gerlich.

Smírčí a rozhodčí rady amerických železničářů. Pro řešení sporů, plynoucích z pracovního poměru, mezi společnostmi severoamerických železnic a jich personálem byl zaveden zvláštním zákonem od července 1926 nový systém smírčí a rozhodčí, který se za krátkou dosud dobu provádění zákona velmi osvědčil. Všechny spory projednává nejprve stálá pětičlenná rada smírčí, která se pokusí o pokojné urovnání věci. Nevede-li její snaha k cíli, ustaví se pro ten který spor zvláštní rada rozhodců, do které jmenují po jednom neb dvou členech dopravní společnosti a ve stejném počtu též železniční zaměstnanci. Tito jmenovaní členové pak sami jmenují nějakou nestrannou osobu předsedou rozhodčí rady; nedohodnou-li se, tedy tuto osobu jmenuje smírčí rada. Obě strany jsou povinny podrobiti se výroku rozhodčí rady.

K. Gerlich.

Z celého světa právníckého. Na jugoslávských právníckých fakultách jest zapsáno celkem posluchačů, a to v Záhřebě 963 (na 14 profesorů), v Bělehradě 1755 (na 21 profesorů), v Lublani 301 (na 14 prof.) a v Subotici 331 (na 11 profesorů). — V Irsku byl vydán zákon proti literárnímu braku, kterému podléhají též tiskoviny o obmezení porodů, neb zakrývajících pod titulem tělovědným určení pornografické. — Jistá pařížská nakladatelská firma vydala knihu se zákazem půjčovati ji do určité lhůty a půjčovnám účtuje do této lhůty ji za čtyřnásobnou cenu. Je to podle čas. »Bibliofil« první pokus obmeziti užívání knihy a bude mít nepochybně v zápětí značné spory právnícké. — Podle časopisu Börsenblatt für den deutsch. Buchhandel bylo za rok 1924 vydáno v Německu právníckých knih 991 (kdežto r. 1923 1036), státovědeckých a statistických 1695 (r. 1923 1654), kterážto čísla by ilustrovala i pozvolnou stagnaci knižního trhu v našich oborech v Německu. — Podle vzorů jiných států, které mají kolonie, uvažuje i britské ministerstvo vnitra zřídit trestanecké kolonie, zejména na Nové Guinei. — 21. XI. sešel se v Ženevě výbor právníků pro mezinárodní směnečné právo. Předsedou byl zvolen Perceron (Francie). — V Sasku přijal sněm 30. XI. zrušení trestu smrti. Od převratu z 36 rozsudků smrti ani jeden nebyl vykonán. — V pruském sněmu byl přijat zákon, jímž se zrušuje 12.900 samostatných vrchnostenských okrsků, které byly přežitkem ještě z dob feudálních a v nichž dědičný velkostatkář byl i policejním správcem. — V r. 1928 má býti postavena pro Nejv. soud v Brně budova na Husově třídě. — Nejv. s. s. rozhodl, že jazyková nařízení neodporují zákonu, protože podle ÚL dostačí podpisy aspoň poloviny ministrů, takže nedostatek dvou pod-